

Särskilt yttrande

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet 13 november 2013

§160 Svar på remiss, Huddinge kommuns översiktsplan utställning

Miljöpartiet delar i stort Tyresö kommuns synpunkter. Dock är det klart och tydligt att de planerade stora vägutbyggnaderna får konsekvenser som går stick i stäv med en långsiktigt hållbar utveckling, som är den övergripande inriktningen för Huddinges översiktsplan. Det handlar om problematiken kring utsläpp, buller, luftföroreningar, rekreation, samt växt- och djurliv.

Klimatarbetet måste utvecklas

Det finns många bra skrivningar i förslaget, men vi är oroliga för HUR och OM dessa verkligen kommer att efterlevas. Men med det här förslaget till översiktsplan går kommunen tyvärr på tvärs mot de uppsatta miljö- och klimatmålen och de tillhörande antagna strategidokumenterna. Utsläppen till luft och vatten ökar istället för att minska. Detta är självklart helt oacceptabelt och strider mot nationella, regionala och lokala miljömål.

Felaktiga infrastruktursatsningar

Trafikplaneringen måste ske på ett långsiktigt hållbart sätt, såväl miljömässigt som ekonomiskt och socialt. Vi vill se en ekonomiskt och miljömässigt ansvarsfull trafikpolitik som på allvar löser köproblemen. Vi vill utveckla kollektivtrafiken så att den på ett effektivt sätt kan ta hand om en ökande andel av persontransporterna. Vi delar inte uppfattningen om behovet och betydelsen av Förbifart Stockholm. Trafikverkets utredning om Förbifart Stockholm visar att projektet inte är lösningen på trafikproblemen i regionen. Dessutom medför den avsevärda miljö- och klimatbelastningar.

Åtgärdsvalsstudien för Tvärförbindelse Södertörn

En spårväg och andra åtgärder som gynnar kollektivt resande ska prioriteras framför en ny motorväg över Södertörn. En ny motorväg riskerar dessutom att underminera resandeunderlaget för spårvägen. Vi är ytterst angelägna om att Spårväg Syd ska förverkligas.

Spår genom Huddinge

Huddinge kommun måste höja blicken och även se till rikets behov av järnväg, vilket innebär att kommunen inte ska bygga så att det förhindrar framtida spårutbyggnader.

Spårdepå i Huddinge

Lindvreten ska vara ett förstahandsval om kommunen upplåter mark för en spårdepå.

Glömstadalen och Masmokilen

Det är viktigt för jordbruksverksamheten att den odlingsbara marken behålls i så stor utsträckning som möjligt. Odlingsbar mark måste nogsamt vägas mot andra behov. I första hand ska redan ianspråktagen mark exploateras, detta kan även ske med hjälp av ett strategiskt markförvärv.

Det finns förutsättningar för högre exploateringsgrad i stationsnära lägen. Flerfamiljshus bör eftersträvas i ökad utsträckning, exempelvis på norra sidan om Glömstavägen samt längs busslinjerna, där så är möjligt utifrån lokala förutsättningar och markinnehav. Om det inte dras en ny stor väg genom Glömstadalen finns det goda förutsättningar att bibehålla stora grönytor och odlingsbar mark.

”Masmokilen” ska inte exploateras.

Stort behov av bostäder samt förtätning i Segeltorp

Bostadsbyggandet behöver öka betydligt. Allra störst är behovet av hyresrätter. Ett av områdena med stor potential är Segeltorp som kan förtätas med bostäder och service.

Dagvatten

I den fysiska planeringen ska behovet av dagvattenåtgärder beaktas och mark reserveras för dagvattenhantering. Dagvattenreningsanläggningar kan fånga upp både historiska markföroreningar samt förhindra okontrollerade utsläpp i våra sjöar och vattendrag. Dagvattenstrategin måste få ett större genomslag.

Balanseringsprincipen

Balanseringsprincipen utgår ifrån att alla fysiska förändringar påverkar miljön och att den som orsakar negativ påverkan ska kompensera detta. Det kan vara att tillskapa en våtmark för att förbättra dagvattenhanteringen, eller på andra sätt förbättra för djur- och friluftsliv. Det är de ekologiska och rekreativa funktionerna som ska balanseras. Balanseringsprincipen måste få ett större genomslag.

Energieffektivisering

Såväl nybyggda som befintliga fastigheter ska bli mer energieffektiva. Nybyggnation kan till exempel vara i passivhusteknik och med förnyelsebara energikällor. I äldre bostadsbestånd kan tekniska åtgärder leda till tydliga energibesparingar. Individuell mätning och debitering av vatten/el är ett exempel som snabbt leder till minskad energianvändning.

Gröna branscher

Kommunen bör genom markanvändningen prioritera miljöanpassat företagande och skapa förutsättningar för att etablera ett grönt industriområde med inriktning på hållbarhet, dels gällande området i sig och dels gällande verksamheternas innehåll.

Handel

Kommunens handelspolicy ska efterlevas. Utvecklingen av Kungens Kurva med en bilalstrande struktur motverkar flera av kommunens uppsatta miljö- och klimatmål och problemet måste tas på allvar.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGEN

Miljöpartiet ser allvarligt på innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen och de negativa konsekvenser som påvisas. Om planerna på den kraftiga vägutbyggnaden i Huddinge kommun blir verklighet riskerar översiktsplanen att bli ytterligare en ”fin” hyllvärmare. Biltrafiken utgör redan idag den enskilt största källan till kommunens miljöproblem. Att antalet bilresor befaras öka med ända upp till 60 procent till 2030 är helt oförenligt med gällande miljömål - lokala och nationella, samt inriktningen i översiktsplanen. Här återfinns också tydligt besked om behovet av nytänkande, och att en väg av den typ som Södertörnsleden var tänkt att bli, är helt oförenlig med uppsatta miljömål.

Nedanstående text är saxad direkt ur miljökonsekvensbeskrivningen (utställningsversionen), framtagen av WSP 6 September 2013, och visar att det ännu återstår mycket arbete för att nå en acceptabel nivå.

"Kommunens värden och utmaningar

Huddinge kommun har stora orörda naturområden med höga naturvärden. Inom kommunen finns totalt tio naturreservat och fem Natura 2000-områden. Kommunens natur- och jordbruksmarker ingår även i två av Stockholmsregionens så kallade gröna kilar; Hanvedenkilen och Bornsjökilen. Många av Huddinges sjöar är övergödda, vilket kommer kräva omfattande insatser inom de närmaste åren.

I Huddinge finns även höga kulturmiljövärden, såväl i bebyggelsen som i landskapets strukturer och lämningar. I Hanveden finns exempelvis landets största och tätaste koncentration av boplatser från äldre stenålder. Ett varierat landskap med höga naturvärden och en rik kulturhistoria gör att Huddinges marker ofta har ett högt bevarandevärde och är viktiga för det lokala och regionala friluftslivet.

Vägtrafiken förväntas öka mycket kraftigt i kommunen, bland annat till följd av en kraftig befolkningstillväxt och av utbyggnaden av Tvärförbindelse Södertörn samt öppnandet av Förbifart Stockholm. Antalet bilresor i kommunen befaras öka med hela cirka 60 procent fram till år 2030. Denna prognostisering bygger på att människor betar sig på samma sätt som idag samt att Förbifart Stockholm och Tvärförbindelse Södertörn är utbyggda.

Biltrafiken utgör redan idag den enskilt största källan till kommunens miljöproblem. Förutom utsläpp av klimatpåverkande koldioxid förorsakar vägtrafiken även utsläpp av luftföroreningar. Ungefär 9 procent av befolkningen anser sig störda av luftföroreningar². Höga luftföroreningshalter förekommer framför allt utefter högtrafikerade gator och vägar i kommunen.

Vid sidan av luftföroreningar genererar trafiken dessutom ett diffust "bullerregn" över stora delar av kommunen och förorsakar lokalt mycket höga bullernivåer. Hela 31 procent av Huddingeborna upplever sig störda av trafikbuller och cirka 24 procent av annat buller.

Planförslagets miljöpåverkan

Klimatet

Samtidigt som kollektivtrafiken stimuleras befaras dock vägtrafiken i kommunen öka kraftigt. Enligt den trafikprognos som tagits fram inför översiktsplanarbetet förväntas antalet bilresor i kommunen öka med cirka 60 procent fram till år 2030. Trots översiktsplanens omfattande åtgärder för att stimulera ett ökat kollektivtrafikresande, bedöms därför koldioxidutsläppen inte minska tillräckligt för att nå de regionala och lokala klimatmålen.

Naturmiljön

Flera av de naturområden som enligt planförslaget tas i anspråk ligger i direkt anslutning till befintliga naturreservat, men - med två undantag - aldrig innanför dess gränser.

Det första undantaget är att en del av Gömmarens naturreservat tas i anspråk för bebyggelse (FÖP Kungens kurva). I den fördjupade översiktsplanen föreslås skadan på reservatet kompenseras genom att naturreservatet istället utvidgas med ett område mellan Masmo och Flottsbro. Kompensationens omfattning och placering är ännu inte beslutad. Att genom reservatsbildning säkerställa det långsiktiga skyddet för områden med höga naturvärden är viktigt, men skapar vanligen inga nya biologiska eller ekologiska värden som i faktisk mening ersätter vad som gått förlorat.

Det andra undantaget berör en eventuell exploatering intill Masmoberget. I översiktsplanen har ett område intill Gömmarens naturreservat angetts som utredningsområde vilket innebär att det ska utredas vidare för bebyggelse eller bevarande för grönområde. Det finns en risk för att en exploatering intill Gömmarens naturreservat indirekt skadar de värdefulla naturvärden som finns inom reservatets gränser.

Haningeleden har sin sträckning rakt genom Hanvedenkilen inom Flemingsbergsskogen; ett av Hanvedens biologiska kärnområden, vilket kommer att påverka naturmiljön mycket kraftigt. Med beaktan av de skador på arter och ekosystem som Haningeleden riskerar att medföra, bedöms planen i denna del varken vara förenlig med miljö kvalitetsmålet *Ett rikt växt och djurliv* eller med det delmål i kommunens inriktningsbeslut för översiktsplan 2030 som anger att naturreservat och gröna kilar ska värnas.

Vattenkvaliteten

Den förväntade trafikökningen på såväl befintliga som tillkommande vägar, kommer att resultera ett mer kraftigt förorenat dagvatten. I vilken grad detta i sin tur får effekter på ytvattenkvalitén beror på i vilken grad och omfattning vattnet renas innan det når sjöar och vattendrag, eller grundvattnet.

Kulturmiljön

Planens riktlinjer anger att ny bebyggelse generellt sett ska tillkomma i anslutning till befintlig bebyggelse. Många av de kulturhistoriska värdena finns dock insprängda i, eller utgör en del av den befintliga bebyggelsemiljön. Planens inriktning på förtätning av redan befintliga bebyggelseområden, riskerar därför att leda till att såväl enskilda objekt som kulturhistoriskt värdefulla miljöer skadas.

Flera särskilt utpekade områden för utveckling och exploatering, exempelvis Länna och Glömstadalén, innehåller och tangerar områden och miljöer med höga kulturhistoriska värden.

Rekreativförutsättningarna

Många mindre grönområden, ofta viktiga för människors närrekreation, kommer att försvinna när bostäder, arbetsplatser och servicenanläggningar ska byggas till 40 000 nya Huddingebor.

Bullernivåerna i flera av kommunens rekreativ- och friluftsområden riskerar dock att öka. Störst negativ inverkan har Haningeleden, vars utbyggnad kommer att förorsaka buller i tidigare ostörda områden inom ett område av riksintresse för det rörliga friluftslivet.

Luftkvaliteten

Trots planens tydliga inriktning och faktiska åtgärder kommer vägtrafiken inom kommunen att öka jämfört med dagens trafik. För att kunna bryta vägtrafikens tillväxttrend och komma till rätta med dess påverkan på luftkvaliteten, krävs sannolikt åtgärder som är direkt hämmande på biltrafiken.

De nya trafikleder som ingår i planen verkar i motsatt riktning.

Den utveckling som föreslås för det transportintensiva området Kungens kurva, kan befaras leda till en så pass omfattande trafikallsträng att den lokala luftkvaliteten kan påverkas.

Ljudmiljön

Sammanfattningsvis bedöms planen leda till att fler människor kommer att utsättas för högre bullernivåer än idag och att områden som idag är fria från trafikbuller kommer att vara kraftigt bullerstörda. En sådan utveckling riskerar få allvarliga negativa konsekvenser på människors hälsa och välbefinnande.

Risikförhållandena

Den allmänna trenden är att allt mer gods transporteras på de vägar och järnvägar som genomkorsar kommunen, så även farligt gods. Samtidigt gör de pågående klimatförändringarna att risken för översvämningar, ras och skred ökar. Med den kraftiga befolkningstillväxt som planen har som utgångspunkt, bedöms resultatet bli att fler människor än idag kommer att beröras av potentiella olycksrisker.”

Marie Åkesdotter
ledamot

Peter Bylund
ersättare